

TURUL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban étvéd.
Egész évre 16 h.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Videkre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megörzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XI. évfolyam 148. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1915 július 3.

Helyzetünk a világháboruban.

Hová lettek a régi háborúk, a mikor a hadjáratot egyes csatákban vívták meg, a mikor a csapatok hetekig, hónapokig készültek az ütközetre, mely azután egy, esetleg két, nagy ritkán három nap alatt megvívott s azután a csapatok ismét heteken át készülődhettek meneteltek, pihenek?

Micsoda óriási esemény volt Attila 3 napos catalanumi csatája, vagy a lipcei 3 napos „népek csatája”? És hogy eltörpülnek a mai háboru véres jelenetei mellett!

A mai háboru jóformán egyetlen csata, mely hónapokon át tart. Nem városokhoz, hanem hegységekhez, országokhoz fűződik a csata neve. A kárpáti, a galíciai, a flandriai, a champagnei csata hónapszámra folyik.

1526 aug. 29-én négy óra alatt eldőlt Magyarország sorsa — most több hónapos csaták után sem látjuk, mikor tekinthetjük a hadjáratot végleg eldöntöttnek.

A modern háborunak ez a jellege jobban mint valaha, próbára teszi a nemzetek erejét. Katonákét és polgárokét egyaránt. Ezért ma százszorosan meg kell fontolnia minden államnak, fölidézz-e a háboru ördögét?

Olaszország.

Olaszország királya tíz hónapig gondolkozott, küzdött a szabadkőműves háborupárt aknamunkája ellen, állítólag volt olyan perce, amikor megfontolta azt a lehetőséget is, hogy inkább lemond a trónjáról, hogysem áruháza kövessen el. De aztán — mégis az áruháza mellett döntött. Ott volt mellette a montenegrói herceg, a szerb véru királyné, — az asszonyi befolyás sehol sem tud annyit

jót vagy gonoszt művelni, mint a trónon — Heléna királyné követte Eugénia császárné példáját s belevitte hazáját olyan háboruba, melyben az csak veszíthet. Egyet már el is veszített Olaszország: a becsületét.

Heléna királynénak is van veszíteni való koronája, mint volt Eugénia császárnénak. S ahogy a hadjárat első mozzanataiból hadseregünk támadó kedvére, az olaszországi nyugtalanságból, elégedetlenségből pedig az olasz nép javarészenek háboruellenes kedvére következtetni lehet: meglepetések a háboru végén a Savonya-házra nincsenek kizárva.

Ha még figyelembe vesszük, hogy az olasz hadsereg tisztikara nem elsőrangú és a legénység minősége is kifogásolható: akkor a leghidegebb mérlegelés mellett sem kell az olasz közbelépés következményeit ránk nézve kedvezőtlen színben látnunk.

Orosz- és Franciaország.

Legelkeseredettebb ellenségeink a francia köztársaság és a muszka zsebnokság. Az egyik Németországot, a másik Magyarországot és Ausztriát kívánja tönkretenni.

Mindkét ellenségünk erejének java már eddig megörlődött. Az oroszok rohama megtört a Kárpátoknál, a franciáké Flandriában s az oroszok most gyors visszavonulásban vannak Galícia azon kis részén is, mely még birtokukban van. Emberanyaguk javát elhasználták: ezért kapkodnak idegen segítség után. Lőszereik fogyatékán: kénytelenek Amerikától mérgezdrga fegyvereket és lőszert beszerezni s így sem kapnak eleget. A semleges államok épp oly jól tudják ezt, mint mi s ezért nyugodtan várhatjuk a további eseményeket.

Anglia.

Anglia volt ennek a háborunak a méregkeverője. Szövetkezett azokkal a Karagygyevicsekkel, akiknek udvarába Sándor király megölése után hónapokig nem küldött követet. Most a szerajevói orvgyilkosság után ugyanazok az orvgyilkosok Anglia legjobb barátai. Szövetkezett az autokrata cárral, a szabadkőműves francia kormányval, — de egyiket sem segítette mással, mint legkiváló

jó tanácsossal és szép szóval. Az angol hadsereg ma is kisebb a szerbnél is. Azt hitte Anglia, elég lesz a népeket beugratnia, s a páholyból nézi a verekedést s mikor szövetségesei és ellenségei kimerültek, s akkor fog aratni a véres vetés után.

A háboru fordulatai azonban Angliához is közelebb hozták a közvetlen veszedelmet. Ennek a sejtésnek ad kifejezést a Times legutóbbi számában, mikor a németek Anglia elleni várható hadműveleteiről a következőket írja:

Hogy Calais német kézben kulcs lesz a világhatalomhoz, az Németországban általános felfogás. Imperialisták véleménye szerint Calais nélkül tartós béke el sem képzelhető. Ez az előírt német program egyrésze. Az anektált területnek nemcsak Belgiumot, Calais-t és Bolognet kell magában foglalni, de ki kell azt Bleck Pleyig a kis halászkikötőig szélesíteni, mely Bolognetől délnyugatra 15 mértföldnyire távolságra van. Ezek megtörténte után Németország feladatának egy részét teljesítette.

Ha azután a nyugati szövetségestársak a mi felszabadult seregeinktől az első nagyobb lökést megkapják, úgy Anglia öntudatra ébred s gondolkodhatik afelől, hogy mi vár reá.

A németek azon a véleményen vannak, hogy Calais-t új ágyuk bázisul használhatják fel, mely ágyuk lőtávolsága nem kevesebb, mint 26 mértföld. Az ágyukkal módjukban lesz a csatornát ellenséges hajóktól megtisztítani, Dover megsemmisítését partraszállandó seregeiket fedezni. A partraszállítás kis alumínium csónakok útján történik, mely csónakok már készenlében vannak a célra, kis súlyuknál fogva szárazföldi szállításokra különösen alkalmasak. A tenger alatti hajók, már amennyire szükség lesz, kellő védelmet fognak nyújtani ellenséges támadások ellen. E partraszállítási kísérlettel egyidejűleg az egész német légi flotta is akcióba lép Anglia ellen. Ily módon remélnék a németek hamarosan Londonig jutni.

Az író kitér azután azokra az eldorádós viszonyokra, melyek a németek számára Angliában uralkodtak. Sehol sem terjeszked-

„TURUL”

cipőgyár részv.-társ.

Temesvár.

A monarchia legnagyobb cipőgyára

Vezérszerepet töltenek be

A VILÁGHIRŰ

TURUL CIPŐK

130 saját fióktelep.

900.000 pár évi gyártás

1200 munkás és alkalmazott.

Fiókraktár

Nagyvárad,

Kossuth-utca.

hetik Németország oly könnyen mint Angliában. Egy német beszélte a napokban, hogy 1598 augusztus 4-én zavarták ki Angliából a hanza városok kiváló kereskedőit, kik annak idején az egész kereskedelmet magukhoz ragadták s ugyanaztörtént ugyanazokból az okokból 1914 augusztus 4-én.

Egy ismert német bankár véleménye szerint a londoni city lakóinak több mint fele német. A háború kitörésekor 38.000 német férfialkalmazott teljesített szolgálatot angol kereskedelmi házakban és ipartelepken.

Londonban egyedül 60 német egyesület, 11 német templom, néhány német iskola és kórház, számos német lap és egy nagy állandó német színház van. Röviden: Angliát a németek kereskedelmi és ipari eldorádónak tekintik. Sok német szomorkodik s azon a nézeten van, hogy a mult munkálatainak gyümölcse menthetetlenül elveszett. Most már azzal az újabb gondolattal barátkoznak meg, hogy kárpótlásul Anglia elegendő hadisarcot fog fizetni.

A központi hatalmak.

Ezzel szemben mi még hatalmas, eddig érintetlen tartalékok fölött rendelkezünk. Magunk emberségéből képesek vagyunk minden ellenséggel szembeszállni. Tudjuk magunkat élelemmel, fegyverrel, lőszerrel hiánytalanul ellátni. Olyanok vagyunk, mint egy bevehetetlen vár legyőzhetetlen őrsége.

Mert van ezeknél még erősebb fegyverünk: rendületlen kitartásunk, áldozatkészségünk és önfeláldozásunk. Erkölcsi erőnk még kimeríthetetlen anyagi erőnkénél is nagyobb. És van hitünk, van reményünk, van megingathatlan bizalmunk az igazságos Istenben, aki a poklok kapujával szemben is győzelmet ad az igazságnak.

Az oroszok beismerik támadásunk hevesességét.

Budapest, július 2. (Saját tudósítónktól.) Pétervári hivatalos jelentések beismerik, hogy csapataink a Zamosce—Sokali vonalon rendkívüli hevességgel támadják állásaikat.

Szaszanov lemondását megcáfolják.

Budapest, július 2. (Saját tudósítónktól.) A pétervári sajtóiroda kereken cáfolja azt a hírt, hogy Szaszanov lemondása küszöbön állana és helyébe Csarikov kerülne. Hogy mily joga hivatkozik a külföldi sajtó e hír terjesztésénél az orosz sajtóra, egyáltalában nem értik, mert az orosz sajtóban egyetlen orgánus sen volt, amely tápot adott volna erre. A Le Tempsnak jelentik Szentpétervárról, hogy Ruszkij tábornok teljesen felgyógyult és újból szolgálatba lépett.

Tüzérségi harcok Orsovánál.

Bukarest, július 2. Az Universulnak jelentik Verciorovából: Junius 29-én éjjel 12 órakor a szerbek a Govrin hegyről középkaliberű ágyúkkal lövöldözni kezdtek a Verciorova és Orsova között levő magyar és osztrák hadállásokra, továbbá Vodica-ra s az Ada Kalehval szemben levő kikötőre.

Félóra múlva a magyar és osztrák reflektorok kikémlték az Ada Kalehval szemben levő szerb partot s hevesen bombázták a Sip és Tekia között levő szerb hadállásokat. Az ágyuzás reggel három óráig tartott. A tüzérségi harcban hat szerb és négy magyar és osztrák üteg vett részt.

A szerbek nem képesek offenzívára.

Budapest, július 2. (Saját tudósítónktól.) Rómából jelentik: A Tribuna tudósítójának Risztics szerb követ kijelentette, hogy Szerbia védelme most csupán az utolsó tartalékokkal kiegészítve újjászervezett szerb hadsereg. A monarchia elleni offenzívára nem gondolhatnak. A fődolog az, hogy az ellenséget a határon feltarthassák. A szerb hadsereg kész magát a közös ellenségre vetni, ha ez Konstantinápoly ellen vonulna. Azonban, hogy kit ért ezen közös ellenség alatt, azt nem mondja meg.

Az olaszokat újra megvertük az Isonzónál.

Budapest, július 2. (Saját tud.) A sajtóhadiszállásról jelentik: Az alsó Isonzónál az olaszok heves támadását újra visszavertük.

Viktor Emánuel, mint a háborus párt feje.

Bécs, július 2. Scheweningenből táviratozták a N. Fr. Pr.-nek: Hágai diplomáciai körökben beszélnek, hogy Olaszország fel van mentve az alól a kötelezettség alól, hogy akár a nyugati határra, akár a Dardanelákhoz csapatokat küldjön. Határozottan kívánta az olasz kormány ezt az engedelményt s csak ilyen feltétel alatt csatlakozott az ententehez. Azt is biztosan tudják hágai diplomáciai körökben, hogy Viktor Emánuel király siettetette a hadüzenetet s az ő személyes beavatkozása nélkül Giolitti és a békepárt kerekedett volna felül.

Csapataink elfoglalták Josefowot.

Budapest, július 2. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

A Linsingen hadsereg szövetséges csapatai több napi elkeseredett harcban kiverték az oroszokat a Firlejowtól lefelé elfoglalt igen erős Gaila-Sipa melletti hadállásokból. Az ellenség, amely keleti irányban menekül és amelyet az ellenség egész arcvonalán üldözünk, ismét súlyos veszteségeket szenvedett. E harcokban **7765 oroszot elfogtunk és 18 géppuskát zsákmányoltunk.** Innen északra csatlakozólag még tovább folynak a harcok.

A Dnyeszter mentén nem történt jelentős esemény.

Orosz-Lengyelországban a szövetséges csapatok a Visztula és a Bug között a Por-patak és a Wyznica mentén nagy orosz erővel harcban állanak. **Mindenütt a mi hadseregeink támadnak.**

A Visztulától nyugatra csapataink megtámadták az ellenségnek Tarlownál levő hadállásait. Délután 5 órakor rohammal elfoglaltunk a helységtől északra levő egy támaszpontot, az esti órákban a támadó harcvonal többi része rohamtávolságig küzdötte magát és **éjjel betört az orosz hadállásba.** Az ellenség menekülésszerűen hátrál.

Üldözés közben elfoglaltuk Josefowot. A Visztula mentén a Siennától délkeletre levő állásokból is kivertük az oroszokat. Eközben 700 oroszot elfogtunk.

Sikertelenek az olasz támadások.

Budapest, július 2. (Hivatalos.)

Olasz hadszíntér.

Tegnap megisméltődött az olaszoknak a Doberdói fensik elleni támadása. Több órai nehéz tüzérségi tüzeléssel való előkészítés után délután és este az ellenséges gyalogság több előretörést intézett ellenünk Sdraussinu és Vermegliano között. **Mindezeket újból az ellenség nagy veszteségei között visszavertük.**

A görzi hídfő egyrészén és a Krn területén ellenünk előzőleg intézett gyengébb támadásokat szintén visszavertünk. **Derék csapataink csak úgy mint eddig, tartják a kipróbált eredeti állásokat.**

Az ágyuharc az összes harcvonalokon tovább tart. Höfer.

Nagy csata az oroszokkal.

Budapest, július 2. (Saját tud.) A sajtóhadiszállásról jelentik: **Az orosz harctéren a nagy eszések dacára sikereket értek el a szövetséges csapatok. Linsingen tábornok hadserege a Gnila-Lipa folyó alsó folyásánál az oroszokat heves harcok után kivetette erős állásaikból.**

Orosz-Lengyelországban Krasznik és Zamosc közötti harcvonalon nagy arányú csata fejlődött ki. A Visztulától nyugatra csapataink sikeresen nyomulnak előre a Kamienna folyó mindkét oldalán s eljuttattak a folyó torkolata közelébe.

Az oroszok készülnek egész Galicia kiürítésére.

Budapest, július 2. (Saját tudósítónktól.) A Pester Lloydnak jelentik Koppenhágából: Az orosz félhivatalos lapok az orosz közvéleményt előkészítik egész Galicia kiürítésére. Visszavonulásuk okául az orosz hadsereg új átcsoportosítását hozzák fel.

D'Annunzio már szabadságra megy.

Lugano, július 2. D'Annunziót, aki mint önkéntes lépett be a hadseregbe, betegsége miatt három hónapra szabadságot kaptak és ismét Rómába érkezett.

Miről referált Salandra a fronton?

Berlin, július 2. A Berliner Tageblatt genfi tudósítója táviratozza: Legközelebb egybehívják az olasz minisztertanácsot, amely foglalkozni fog azokkal az okokkal, amelyek Salandra miniszterelnöknek a frontra való utazását szükségessé tették. Ezek a kérdések diplomáciai és katonai természetűek és az elhatározás olyan stádiumában vannak, amely a király végső döntését teszi szükségessé.

Török hivatalos jelentés

Konstantinápoly, július 2. A főhadiszállásról jelentik: Ari Burnunál az ellenséget; a mely június 28-án balszárnyunk ellen intézett ismételt támadásai ellenére sem tudott eredményt elérni, visszavetettük korábbi állásaikba. Azon a területen amelyet áttekinthettünk, 750 halottat hagyott hátra és meglehetősen számú foglyot, köztük egy tisztet veszített. Sed il Bahrnál az ellenség időnkint megújítja jobbszárnyunk elleni hiábavaló támadásait, melyekben súlyos veszteségeket szenved.

A többi arcvonalon nem történt jelentős esemény. (Min. eln. sajtóosztály.)

Románia semlegessége.

Bukarest, július 2. Ferikyde, a román kamara elnöke, az Akciuneában kijelenti, hogy hosszú időre kizárt dolog Romániának beavatkozása a háborúba és ama reményének ad kifejezést, hogy Bratianuok sikerül még soká fenntartani a semlegességet. E nyilatkozat annál feltűnőbb, mert Ferikyde eddig a háborús párt támogatói közzé tartozott. (Pol. Hir.)

Egy nagy angol gőzös elsüllyedt.

Berlin, július 2. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy Írország déli partján egy száz méter hosszú, két ágyúval felszerelt német tengeralattjáró elsüllyesztette a Scots-Monarch nevű angol gőzöst.

Juansikkai császár akar lenni.

Frankfurt, jul. 2. A Frankfurter Zeitung értesülése szerint Juansikkai államesiny utján megakarja dönteni a kínai köztársaságot és császárrá akarja kikiáltatni magát.

Anglia legnagyobb postagőzőse elsüllyedt.

Budapest, július 2. Londonból jelentik: Legnagyobb postagőzőseink egyikét, az Armeniant a Scilly-szigeteken német tengeralattjáró elsüllyesztette. Tizenhárman, leginkább amerikaiak a vízbe fulltak. (Az Est.)

Elutazott a bajor király.

Budapest, július 2. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Lajos bajor király látogatását az északi harctéren befejezve ma visszatartozott Münchenbe.

Obstruálással fenyegetőznek a дума képviselők.

Budapest, július 2. (Saját tudósítónktól.) Stokholmból jelentik: A дума radikális képviselő tagjai követelik a politikai okokból Szibériába száműzött öt dumaképviselő azonnali visszahívását. Ellenkező esetben obstruálni készülnek a дума legközelebbi ülésén.

Eltűnt a lelkesedés Oroszországból.

London, július 2. A „Labour Leader” ezzel a címmel: „Eltűnt a lelkesedés Oroszországban” — a következőket írja: A „Svenska Dagbladet” hivatalosan közli a „Ruszkij Invalid” egy cikkét, amely keserűen panaszkodik arról, hogy a nép lelkesedése teljesen eltűnt Pétervárott és Moszkvában. Egészen nyíltan beszélnek az orosz hadsereget ért rettenetes veszteségekről. Az egész orosz népet kétségbeesés fogta el. — A Párisban megjelenő „Russian Echo” közli, hogy a hatóságok Oroszországban 1914-ben 695 esetben szabtak ki büntetést a lapkiadókra. 44 ujságot pedig egészen betiltottak.

Pártharcok a дума pártjai között.

Berlin, július 2. A Berliner Tageblattnak jelentik Koppenhágából: A Politik című lap azt a hírt kapta Pétervárról, hogy a дума összehívását nagy és döntő küzdelem előzte meg a reakcionáriusok és a liberálisok közt. Maklakov minisztersége utolsó napján megtiltotta, hogy a sajtóban, vagy gyűléseken foglalkozzanak a liberális párttal azzal a kivánságával, hogy a dumát egybehívják. Most hogy Maklakov megbukott és hogy a parlament is összeül, a liberális párt, melynek kebelében most a zemsztvók és az ipari képviselők is egyesültek, olyan befolyásra fog szert tenni, mint a minövel azelőtt sohasem rendelkezett.

Az Unió biztosítja hajóit.

Budapest, július 2. (Saj. tudósítónktól.) A Reuter-ügynökség jelenti Newyorkból: Az amerikai kormány értesítette Németországot, hogy az Unió kormánya tudatni fogja a német tengerészeti hivatallal az Amerikából ezután induló személyszállító hajók elindulási idejét, utvonalát és azt az előrelátható időt, amikor a hajók a németek által hadizónának kijelölt angol vizeket elérik.

Bulgária és az ántánt.

Szófia, július 2. A legutolsó bulgár jegyzékre a négyes entente választ erre a hétre várják a bulgár kormány körében. Az entente követi két nap és két éjszakán keresztül folytattak maguk közt tárgyalásokat. (Pol. Hir.)

A Vorwärts újra megjelent.

Berlin, július 2. A német szociáldemokrata párt hivatalos lapjának a Vorwärts-nek megjelenését tudvalevőleg felfüggesztették.

A felfüggesztés ideje lejárt s a Vorwärts ma reggel ismét megjelent.

Németek sikere az Argonneokban.

Budapest, július 2. (Saját tud.) Amsterdamból jelentik: A német csapatok az Argonneokban három napos szakadatlan harcokban kétszeri sikertelen támadás után harmadszorra Bagatellnél megvetették lábukat.

Bryan agitál Anglia segítése ellen.

Frankfurt, július 2. A Frankfurter Zeitung jelenti Newyorkból: Bryan folytatta élénk agitációját. Mindenfelé erőlesen agitál a Németország elleni háború ellen és különösen a német és ir munkások dolgoz-
nak-erősen a béke érdekében.

Svédország az antant ellen.

Berlin, július 2. A Berliner Tageblattnak jelentik Koppenhágából: Svédországnak az angol kényszerrendszabályokkal szemben tanúsított elutasító magatartása, úgy látszik, nagy változást idéz elő a négyes entente táborában. A félhivatalos Temps, mely eddig mosdatlan beszéddel fordult mindig Dánia és különösen Svédország ellen, most hirtelen arról biztosítja Svédországot, hogy a korrekt semlegességért folytatott küzdelmét Franciaország a legnagyobb rokonszenvvel kíséri.

Csalás gyűjtőivekkel.

A jótékonyág parazitái.

A jótékonyág most diadalt ül az egész országban; a háború óta megindult jótékony mozgalmak, mondhatni napról-napra igénybe veszik a közönséget. Különösen a nemeseen és hazafiasan érző hölgyek kifoghatatlanok abban, hogy a háború által ütött sebek gyógyítására újabb és újabb cimeken áldozatkésztségre szólítsák a hazafias közönséget.

És a hazafias gondolkozású közönség sietve versenyez, hogy minden célra meg-
hozza a maga áldozatát.

Nem remélt sikert, fényes eredményt ér el minden jótékony akció, amely bármely vonatkozásban a háborúval a jótékony szívekhez fordul.

És a magyar társadalom ezen munkájának is akadnak lelketlen parazitái, akik a jótékony mozgalmakat és a közönség áldozatkésztségét a saját javukra használják ki.

A nagyváradi rendőrség, különösen az utóbbi időben, sűrűn tapasztalja, hogy egyesek különböző jótékony akció címe alatt gyűjtőivekkel házalnak, anélkül, hogy erre bárkitől megbízást kaptak volna s természetesen a saját zsebökre gyűjtene.

Az ilyen visszaéléseket mindenkinek kötelessége üldözni s cdahatni, hogy az ilyen lelketlen paraziták rendőrkézre kerüljenek s elvegyék méltó büntetésüket.

A rendőrség a visszaélések meggátlása céljából figyelmezteti a közönséget, hogy az ilyen csalóknak ne adakozzék, hanem jelentse fel őket.

A rendőrkapitányi hivatal figyelmeztető hirdeteménye a következő:

A mai időkkel visszaélő lelketlen és a nagyközönség jóhiszeműségét kihasználó akaró emberek Nagyváradon az utóbbi időben, amint az a rendőrkapitányi hivatal tudomására jutott, azzal próbálkoznak meg, hogy különféle jótékonycélú ürügyekkel gyűjtőívvel házalnak s gyűjtéseket eszközölnek.

Azért a rendőrkapitányi hivatal figyelmezteti a közönséget, hogy csakis olyan gyűjtőíveket fogadjon el és csakis az esetben adakozzék, ha a felmutatott gyűjtőíven — bármely célra szolgáljon is az — a rendőrkapitányság hivatalos láttamozása is reá van vezetve.

Nagyvárad, 1915 július 2.

Rendőrfőkapitányság.

A központi járás hadikölcsön-jegyzése.

(Folytatás.)

Országos Központi Hitelszövetkezet: Bihari Hitelszövetkezet 7000 korona.

Postatakarékpénztárnál jegyeztek: Oswald Piroska 3000, Hős Lajosné 2000, özv. Mezei Imréné 1000, Gusztus Krisztina 300, Paróczai József 200, Darabont Ferencné 350, Szabó Tamás 1300, Szabó Mariska 100, Szabó Róza 100, Szabó Vilma 100, Oswald Ilona 300 korona.

Általános Takarékpénztárnál Nagyváradon: Mandel Jenő 5000 korona.

Biharmegyei Takarékpénztárnál Nagyváradon: Mandel Jenő 4000 korona.

Aradvármegye gyámpénztáránál Nagyváradon: Nich Jenőné 17200 korona.

Bihari hitelszövetkezetnél 85600, Orsz. Központi Hitelszövetkezetnél 7000, Postatakarékpénztárnál 8750, Általános takarékpénztárnál 5000, Biharmegyei Takarékpénztárnál 4000, Aradvármegye gyámpénztáránál 17200, összesen: 127,550 korona.

Biharpüspöki: Ladányi Károly 6000, Erős Gábor 200, Papp Zsuzsanna 100, Szilágyi Károly 700, Temetkezési egyesület 1000, Kabai Lukácsné 500, ifj. Ladányi Károlyné 800, Vincze István 200, Csáki Sándorné 1000, Tárnok Lajos 2000, Rácz István 800, Kigyósi János 500, Szücs Lajos 1000, Tárnok Lajos 1000, Tárnok Károly 1000, Tárnok Zsuzsanna 100, Nagy Mihály 200, Lovadi József 900, Lovadi József 50 K. Nagy József 2000, Hammersmidt János 300, Papp István 200, id. Szundi Lajosné 200, ifj. Szundi Lajosné 300, ifj. Borsi Lajos 600, Vagyon Istvánné 600, Lovadi Lajos 100, Barabás Sándor 100, P. Szabó József 50, Szilágyi József 150, Hegyközség 200, H. Papp József 100, Fodor Miklós 100, Kovács Lajosné 800, Szabó Rudolf 100, Kovács József 1000, Bottyán Péterné 200, Bottyán Péter 200, Tordai Ferenc 1000, Sternberg Mór 300, Popper Hermann 500, Vadászi Mihály 400, Szücs Lajos 1000, Várkonyi Imre 600, Fel-tóti Dénes 1000, Krepsz Bella 200, Rácz Imre 1000, Rácz Károly 500, Nagy Imréné 200, Szalaknai József 200, Halász Sándor 800, Hammersmidt Péter 50, Nagy Lajos 400, Községi hitelszövetkezet 2000, Papp Zsuzsanna 200, Kabai Lukácsné 500, Borsi Imréné 500, Ladányi Lajos 500, Albion Katalin 100, Albosi Erzsébet 100, ifj. Nagy Miklósné 1000, Kovács Márton 200, Fodor Miklós 200, Vincze István 200, Papp Lukács 100, Jakab Sándorné 400, Kigyósi Sándor 100, Rosenbaum Adolf 100, Fülöp Demeterné 600, Nagy Etelka 50, Postahivatal 1200, összesen: 41150 korona.

Körösgyéres: Mangra Romuel 700, Száv Tógyerné 2000, Cs. Barna János 200, Durgó György 4000, Delimán Péter 500, Delimán Mária, M. Pelle Tivadar 200, Száv Jánosné 200, ifj. Szilágyi Tógyer 2600, Szántó Simon 200, Makszi Mihály 500, Mihucze György 1000, összesen: 12600 korona. (Vége köv.)

Imrik Kornélia második jótékony hangversenye.

Alig zajlott le Imrik Kornélia első jótékony hangversenye, máris egy újabb zenei délután kínálkozik a közönség számára.

Imrik Kornélia holnap vasárnap délután 5 órakor tartja második jótékony hangversenyét a Kath. Kőr Szent László nagyertermében.

Az első hangverseny sikere után rendkívüli érdeklődéssel várjuk a holnapi hangversenyt, s amint a programból kitűnik, bizonyára nem fogunk csalatkozni várakozásunkban.

A műsor különben is rendkívül terjedelmes, mintegy tizenhét szám fogja gyönyörködtetni a közönséget s egytől-egyig a legkiválóbb zeneszerzők alkotásai. Maga Imrik Kornélia is többször fog szerepelni, mellette Imrik Mária, Justh Magda, Forgách Hajnalka, Békésy Piroska, Popovits Nóra, Csillag Emilia és még többen fognak szerepelni azok közül, akik már a múlt alkalommal is sikeres játékot produkáltak.

Azonkívül fellép a közönség kedvenc szavaló művésze, Bihari Ákos, aki most is hazafias költeményekkel fog nemes szórakozást nyújtani a hallgatóknak.

A második hangverseny tiszta jövedelme is jótékonycélra lesz fordítva.

A hangverseny teljes műsorát a következőkben adjuk le:

I. Imrik: Magyar hangverseny induló (II ik mű). Előadja: Justh Magda.

II. Car. Gurlitt: Volkslied, So viel Stern am Himmel stehen. Előadja: Száhlender Évike.

III. Horváth Gy.: Mackó tánc (37. mű). Előadja: Bihari Sándor.

IV. Thoman: Kis magyar ábránd (3. mű 4. szám). Négy kézre előadják: Sas Nusi, Imrik Kornélia.

V. Reinecke: Frühlings Landschaft (258. mű). Előadja: Requinnyi Paula.

VI. Mochelles: (55. mű Scherz 3. sz.) Előadja Imrik Mária.

VII. Scharlatti: Tempó di Balló. Előadja: Daniberg Ilus.

VIII. Handrock: Schersinó (64. mű 2. szám). Előadja: Rákossy Ilonka.

IX. Lösshorn: Sajakadal (101. műből 1. szám). Előadja: Gyöngyi Irén.

X. Mozart D moll ábránd. Előadja: Csillag Emilia.

XI. Lack: Menuett: Két zongorán előadják: Popovits Nóra és Boros Elza.

XII a) Chopin: Keringő Cismoll (64. mű), b) Volkmann: Sonatine I. tétele. Négy kézre előadja: Sas Aranka és Imrik Kornélia.

XIII. Imrik: Csodaszép parkban, lenygel tánc (9. mű) Előadja: Csillag Emilia.

XIV. Mozart: G moll. Simphonia. II. I. első tétel. Nyolc kézre zongorán előadják: I. zongorán: Sas Aranka, Csillag Emilia.

II. zongorán Justh Magda, Forgách Hajnalka.

XV. Liszt: Spire de Wien (2. sz.) Előadja: Békésy Piroska.

XVI. Kárrosz: Román ábránd (20. mű.) Előadja: Lázár Livius.

XVII. Liszt: Rákóczi induló. Két zongorán nyolc kézre előadják I. zongorán: Lázár Livius, Békésy Piroska. II. zongorán Justh Magda, Forgách Hajnalka.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

Hazafias költemények. Szavalja: Bihari Ákos.

..HIREK..

* **Vaskereszt a Vilmos-huszároknak.** A Vilmos császár nevét viselő huszárezred tagjai közül Berzeviczy Béla ezredes, báró Berg Herman alezredes, báró Waldlott Clemens kapitányt, Szunyogh Rudolf és hegyközszentimrei Wolf Béla főhadnagyokat, valamint Szászik, Boor és Barada őrmestereket Vilmos császár vitézségükért a vaskereszttel tüntette ki.

* **Katonai kitüntetés.** A király Kresznerics Gy. Ferencet, a debreceni kath. népszövetség helyi igazgatóját, a debreceni üzletvezetőség egyik fiatal és törekvő referensét a vasuti hadiszolgálat terén kifejtett eredményes és lelkiismeretes szolgálatainak elismerésül a „Signum laudis“-sal (a vitézségi érem szalagján) tüntette ki. Kresznerics Gy. Ferenc mint a 39. gy. e. tartalékos hadnagya a mozgósítás első napjától február 15-ig a debreceni cs. és kir. vonalparancsnokság segéd tisztje volt, majd pedig a 6. számú cs. és kir. tábori szállítási vezetőséghez osztották be. Rátermettségének és kiváló erélyének igen sok kritikus esetben kiváló eredményt tudott produkálni. A kitüntetés úgy barátai, mint a társadalom széles körében nagy örömet okozott és igen sokan keresték fel szerencsekívánataikkal.

* **Elhalasztott bevonulás.** Bécsben a Landwehr-miniszterium hirdeteményt tett közzé, e mely szerint azok a népfelkeltési szolgálatra kötelezett osztrák állampolgárok, a kik 1878 és 1886. között születtek és a kiknek e hónap 15 én kellett volna bevonulniok csak augusztus 16-án tartoznak bevonulni. Ez a hirdetemény nem vonatkozik magyar állampolgárokra, de hasonló intézkedés fog történni minálunk is és az erre vonatkozó hirdetemény csak később fog megjelenni.

* **Konkurzus az egyházmegyében.** A tegnapi megtartott konkurzuson erősen meglátszott a háboru hatása, mert az ifjak egyrészt elvitték katonának s csak kevesen jelentkeztek a papinövendékek közé felvételre. A jelentkezők közül csak hat ifjút vettek fel és pedig négyet a gimnázium felsőbb osztályába filozofusnak s kettőt theologusnak.

* **Eulogiusz orosz „érsek“ igazi hivatása.** Mikor az oroszok Lemberget megszállották, első dolguk volt a görög szertartású katolikus érseket fogságba hurcolni. A második volt: Eulogiusz görög keleti „érsek“ betelepítése, akinek feladata volt: a katolikus Galiciát ortodox muszka hitre „téríteni.“ A „térítés“ a kath. érsek fogságba hurcolásával kezdődött és hasonló muszka módon folytatódott; persze nem valami fényes sikerrel. A katolikus lakosság hiven kitartott ősei hite mellett. Eulogiusz „érsek“ tehát nem bizonyult valami jó térítőnek; az oroszok kiverésekor aztán az is kiderült, mi a hirhedt muszka ortodox „érsek“ igazi hivatása?

Eulogiusz ortodox „érsek“ Lembergben a galíciai iparbank igazgatójának, Szarszki udvari tanácsosnak a lakásában szállt meg. Az „érsek“ ur igen gyenge apostolnak, ellenben roppant ügyes bűvésznak bizonyult, mert azt az egy koffert, mellyel a „bájos“ galíciai fővárosba érkezett — evvel a jelzővel azóta Lemberget illetni — tizenhét butorral zsufolt vasuti kocsi tudta varázsolni, melyeket sürgősen Kievbe szállított. Önkéntelen

A dakozzunk fémtárgyakat a hadsereg céljaira.

házigazdája, aki jelenleg Bécsben tartózkodik, soká fogja emlegetni a híres agitátort, a nagynevű Eulogiusz „érseket”, a buzgó butorszállítót.

*** Sok az eső.** A hosszú szárazság után bekövetkezett esőzés most már nagyon is elég volna. Pár nap óta éjjel nappal esik. Tegnap éjjel több ízben óriási zápor ömlött, folytonos villámlás és dörgés mellett. A nagy esőzésekben nemcsak nekünk van részünk, hanem a hírlapok jelentései szerint valóságos országos esőzés szakadt ránk. A Körös tegnap hatalmas áradásnak indult, amiből látszik, hogy a Körös-völgyén is nagy esőzések járnak. — A bőséges áldás nagy aggodalmat okoz különösen a gazdaközönség körében, mert nagy károkat tesz az éppen aratás előtt álló gabonafélékben. Sok helyen már megkezdtek az aratást s nem tudják folytatni a munkát, máshelyen pedig akadályozza az aratás megkezdését. A buzára pedig mindenképpen káros hatással van a sok eső, holott éppen most száraz, meleg időnek kellene lenni.

*** Szerencsétlenség a hajtányon.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a múlt hónap 30-án a bokorványi ipartelepen. Ugyanis Cs. Nagy András, csendőrséghez beosztott népfelkelő szolgálata közben leült pihenni a pályatesten álló hajtányra. A kocsis támasztéka félrepattant s az fokozódó sebességgel zuhant le a lejtőn s a végállomásnál belerohant az ott veszteglő üres kocsikba. Cs. Nagy Andrást súlyos zúzódásaival a nagyváradai cs. és kir. csapatkórházba szállították be.

*** Féljük az olaszok egészségét.** A belügyminisztertől rendelet érkezett tegnap Fráter Barnabás alispánhoz az internált olaszok egészségének védelme dolgában. A rendelet értelmében az olasz internáltakat hetenként meg kell vizsgálni s ha valami járvány mutatkoznék köztük az óvintézkedéseket azonnal foganatosítani kell. A rendelet értelmében az olaszok ugyan még nagyobb egészségügyi felügyeletben részesülnek, mint a magyarok. Vajjon a mi internáltjainkkal is így bánunk?

*** A BMKE utolsó gyűlése.** A Biharvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ma délután 5 órakor tartja a város-háza tanács termében utolsó közgyűlését. A közgyűlésnek egyedüli tárgya lesz az egyesület feloszlásának kimondása.

*** Visszaélés a közönség jószívűségével.** Már napok óta több gyanús személy járja be a várost, akik különböző jótékonyaságok címe alatt zsarolják saját zsebükre az adakozó közönséget. Így a jogtalanul megpumpolt lakosságot elvonják az igazán jótékony adakozástól. Felhívjuk azért a közönség figyelmét, hogy csakis a hatósági láttamozással ellátott gyűjtővekre adakozzék, amely uton támogathatja a háborús jótékony intézményeket.

*** Olaszból—Német.** Az olasz hitszegés minden magyar ember méltó megvetését és ellenszenvét váltja ki. Ennek a megvetésnek már annyi példáját láttuk. Most Győrmegeyből ment egy érdekes kérvény a belügyminiszterhez, amely komolyabb formában fejtja ki az olaszokkal szemben érzett mélységes megvetést. Olasz István győrmegei gazdálkodó ebben arra kéri a belügyminisztert, hogy az olasz hitszegésre való tekintettel engedje meg nevének Németre való átváltoztatását. Azért Németre, hogy viszont ez a név folyton hű szövetségesünkre emlékeztesse. Valószínű, hogy a belügymi-

niszter méltányolja a speciális okokat s Olasz István hamarosan mint Német István szidhatja a hitszegő taliánokat.

*** Katonák az aratáson.** A belügyi és földmívelésügyi miniszterektől tegnap rendelet érkezett Biharvármegye alispánjához az aratásra vonatkozólag. A rendelet értelmében a katonáknak jogokban áll az aratás körülményeinek megfelelően kiüríteni a csűröket. A felszabadult gazdasági melléképületeket az aratás céljaira használhatják fel a katonák.

*** Hősi halál.** Sztankovits József, a Biharvármegyei Takarékpénztár tisztviselője az északi határon vitéz küzdelmek után hősi halált halt.

*** A háboruban elesettek árváinak.** A Katholikus Kör 7 korona 15 fillért juttatott szerkesztőségünkbe a háboruban elesettek árvái számára azon pénzből, melyet a Kör tekepályáján 4 fillérenként, büntetés-pénzül fizetnek azon játékosok, kik a pályán a fölállított bábok közül három dobás közül telibe egyet sem találnak. A múlt hónapban az ekép begyűlt pénzekből 9 korona 74 fillért juttattak a vak katonáknak, melyet már annak idején nyugtáztunk is. Ugy látszik javulnak a Kör játékosai.

*** Pályázat a debreceni egyetemi internátusba.** A debreceni magyar kir. tudományegyetem mellett létesített Szent László Kollégiumban betöltendő több fizetéses, félfizetéses és teljesen kedvezményes helyre ezennel pályázatot hirdetünk. Pályázhatnak azok a római és görög katolikus vallású ifjak, akik az 1915—16. tanévben a debreceni magyar kir. tudományegyetem hallgatói lesznek. Akiket fizetéses helyre vesznek fel, évi 1000 korona, akiket félfizetéses helyre vesznek fel, évi 500 korona ellátási díjat fizetnek havonként előre tiz részletben, akiket teljesen kedvezményes helyre vesznek fel, azok nem fizetnek ellátási díjat. A Kollégium tagjai lakást és teljes ellátást nyernek; megbetegedés esetében ingyenesen gyógykezeltetnek; ugye felgyelmi, mint tanulmányi tekintetben állandó vezetés és felügyelet alatt állanak. A pályázók személyi, családi és vagyoni viszonyait feltüntetve, ugyszintén a tanulmányaikról szóló okiratokkal felszerelt kérvényeket a folyó évi július hó 10. napjáig az alulírott elnökhöz, Gróh Ferenc prépost plébánoshoz Debreczenbe kell küldeni. Debreczen, 1915 évi június hó 15. napján. A Szent-László Kollégium intéző-bizottsága nevében: Gróh Ferenc, prépost-plébános, Szent-Királyi Tivadar egyházközségi főgondnok, társelnök. Dr. Lóky Béla, a kegyesrendi főgimn. igazgatója, titkár.

*** Hősök temetése.** Prica Milán 70. gyalogezredbeli tizedest ma délelőtt 8 órakor fogják a cs. és kir. csapatkórházból a Rulikovszky temetőben örök nyugalomra helyezni.

*** Pályázat katonaruhák szállítására.** Az alulírott kamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a magyar kir. honvéd központi ruhatár parancsnoksága a m. kir. honvédség részére szükséges zubbony, köpeny, köpenybélés, magyar nadrág stb. cikkek szállításának biztosítására pályázatot hirdet Pályázati határidő 1915. évi július hó 15. napjának délelőtt 9 órája. Az ajánlatot aláírva lepecsételt és sértetlen borítékba csomagolva és javítás vagy vakarás nélküli szöveggel a magyar kir. honvéd központi ruhatár parancsnokságához (Budapest, X. Elnök utca 1. sz.) nyújtandók be,

vagy küldendő be posta útján. Bővebbet a Kereskedelmi és Iparkamarában a hivatalos órák alatt lehet megtudni. Nagyvárad, 1915. június hó 30. án. A nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara. Dr. Moskovits József s. k., elnök. Dr. Sarkadi Lajos s. k., titkár.

*** Egy látcső keresi a gazdáját.** Herbst Fülöp ékszerész a múlt hó 23-án bejelentette a rendőrségen, hogy egy kis meztelű fiú látcsövet vitt hozzá, amely körülbelül lopás útján kerülhetett a kis elárúsítóhoz. Minthogy ez ügyben a nyomozás közelebbi adatok nemlétevel lehetetlen, nincs más hátra, minthogy a látcső gazdája jelentkezék a rendőrség büntügyi osztályánál, ahol elveszettnek hitt jószágát megkaphatja.

*** Élet a Püspök-fürdőben.** Azt hittük, hogy a mostani háborús viszonyok teljesen megbénítják az idei fürdőszezont, azonban azt látjuk, hogy a régi híres Püspök-fürdőt ez évadban is tömegesen keresi fel a közönség, hogy a kitűnő gyógyvíz áldásos hatását kihasználja. Naponként telt vasuti kocsik szállítják ki a közönséget s az állandó vendégek is sokan vannak. A pompás uszoda is sok közönséget vonz. Dancs János fürdőbérlet mindent elkövet, hogy vendégei a legnagyobb kényelmet feltalálják a szép fürdőhelyen s azoknak szórakozásáról is gondoskodik. A fürdőben kitűnő zenekar: Belényesi Dankó Pali kitűnő bandája játszik.

*** Házvezetőnek** ajánlkozik egy özvegy izraelita nő magános uri emberhez vidékre. Cime Kert-utca 7 szám.

*** Ajánlkozik házvezetőnek** egy özvegy asszony magános urhoz vidékre. Cime Kert-utca 7 szám.

*** Nagyvárad és vidéki gyengélkedő katonasághoz** küldők figyelmében, óvakodjanak a hamisított konyakoktól és boroktól. Ajánlok valódi konyakot, bort, likört, rumot, szilvóriumot, seprőt, borovieskát. Egy nagy üveg valódi konyak 3 korona. Határre szállítok 35 dekás posta dobozokat és 5 kilós posta ládákat ingyen csomaglással. Valódi Suchard kakao 1/4 kiló 1.90 Szardinia nagy doboz 80 fillér. Szalámi, lipői turó, málnaszörp, cukorkák nagybani árak mellett. Ostsé, fillé, ruszlik és sós hering külön halosztályamban kaphatók. Vigyázat Aszódi 8-féle zamatu pörkölt kávéi izre és zamatra utánozhatatlan. Aszódi Kossuth-utca és Rákóczi-ut.

*** Zsuzsi kisasszony** a Rákóczy-uton 7. sz. alatt Aszódival szembe. Simon Gyula hangszerkészítőnél. Mikor az est mesélni kezd, Nem én lettem hűtlen hozzád, Te szőke gyermek. Háborus lemez ujdonságok. Hangszerek hegedük, gramfonok eladása és javítása olesóárban. Hír különlegességek.

x Szeplő-májfolt ellen megbecsülhetetlen az YPO krém és szappan, mely eltünteti a ráncokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13—02.

x Poloskairtó NOXIN biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

*** Okleveles tanító, a nagy szünidőre magántanítást vállal. Cim a kiadóban.**

*** Kiadó modern berendezésű butorozott szobák fürdőszoba használattal katonatisztek, kadettok, önkéntesek és civil uraknak, esetleg szolgálóival hosszabb vagy rövidebb időre. Nagy Sándor-u. 4.**

* Gépész, szakképzett, keres nyári eséplést esetleg javítást. Cím a kiadóban.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!
Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárda épület.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házában két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 2. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutá-
nyos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtud-
hatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hun-
gária cipőgyár r.t.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János-utca 3. szám.

x Mindennemű **molyirtó** szerek és **fertőtlenítő** cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

* **Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

* **Forolin** biztos és gyors hatású háziszser kéz- és lábizzadás ellen üdit! szagtalanít! nem zsiros! nem ragad! Ára 1 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota.

TANÜGY

Javító vizsgálatok a népfelkelői szemlén alkalmasnak talált tanulóknak részére. A nagyváradai Felső Kereskedelmi Iskola igazgatósága az érdekelteknek ezuton is tudomására adja a f. évi június hó 26 án 5857/915. eln. sz. a. kelt következő miniszteri rendeletet: Az 1897. évben született népfelkelésre kötelezettek bemutatató szemlére állítván, azoknak a tanulóknak, akik a szemlén alkalmasnak találtak s ezt igazolják, a kivételes helyzet által megokolt következő vizsgálati kedvezményeket adom meg: 1. Azok a tanulók, akik az 1914—15. tanév végén javító vizsgálatra utasítottak, ha a jövő tanév megkezdése előtt két héttel minden külön kérés nélkül javító vizsgálatra bocsátandók. 2. Azok a tanulók, akik az 1914—15. tanév végén vizsgálatlanok maradtak, az 1. pontban megállapított esetben és időben pótló vizsgálatra bocsátandók. 3. Az 1) és 2) pontban említett vizsgálatok sikeres letétele esetén a felső kereskedelmi iskola felső osztályát végzett tanulók részére az érettségi bizonyítványnak kiadását megengedem a folyó évi 913. eln. számú rendeletben megállapított módokat értelmében.

Legujabb táviratok.

Nagy győzelmek az egész vonalon.

A francia fronton is győzelem.

Berlin, július 2. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

A Chouchevtől keletre levő állásaink ellen intézett éjjeli támadást visszavertük. Az Argonneok nyugati részében a trónörökös 6 császári fensége hadseregének egyes részei szép sikert ért el. Württembergi és elszász-lotharingiai csapatok Courde Paristól északnyugatra rohammal elfoglalták az ellenség árkait és támaszpontjait 3 km szélességben, 2—300 méter mélységben.

25 tisztet és 1710 főnyi legénységet elfogtak; 18 géppuskát, 40 aknavetőt és revolverágyút zsákmányoltak. A franciák vesztesége jelentékeny.

A Vogézekben a Hirsenfirtzen két erőd-művet elfoglaltunk.

Az ellenségnek visszafoglalási kísérleteit megghusítottuk. 13 tiszt és 149 főnyi legénység esett fogságunkba.

Keleti hadszíntér.

Kalvarjától délkeletre heves küzdelem után elragadtunk az ellenségtől egy magaslati állást. Ez alkalommal 600 orosz elfogtunk.

Délkeleti hadszíntér.

Miután a Kuroctovicétől keletre, Halicstól északra emelkedő magaslatokat is rohammal elfoglaltuk.

Az oroszokat kényszerítettük, hogy a Mariampolnál kezdődő és a Firlejwától északra fekvő területig húzódó vidéken az egész vonalánál visszavonuljanak. Linsingen tábornok a megvert ellenséget üdözi

A zsákmány tegnap este 7765 fogoiyra — köztük 11 tiszt — és 18 géppuskára emelkedett.

Mackensen tábornagy hadseregei az ellenséget Zamosetől nyugatra tartó harcok közepette a Labunka és a Por szakasz mögé szorították és ezt egyes részeikkel már is átléptük.

Tovább nyugatra elértük az ellenséges állást a Turodin—Krasznik—Josefow (a Visztula mellett) vonalon.

Stroza és Krasznik mellett az előállásokat es ezen helységeket is még tegnap este elfoglaltuk.

A Visztulától nyugatra az oroszok támadásunk nyomása alatt kénytelenek voltak kiüríteni a Tarlov melletti hidfőt alkotó állásokat. A Kanienna déli partját megtisztítottuk az ellenségtől.

Woyrsch vezérezredes csapatai sikeres harcokban az oroszokat kivetkék állásaikból egész a Siennotól keletre eső vidékig, valamint az Ilzánál is és ez alkalommal a gárdahadtestből 720 embert elfogtak. (Min. eln. sajtóosztály.)

Az antánt nagy vesztesége a Dardanelláknál.

Budapest, július 2. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából jelentik: Az antánt vesztesége a Dardanelláknál a legutóbbi harcokban borzasztó volt. Tizenegyezer a halottjuk és kétszerannyi a sebesültjük.

Olasz segítség kell az antantnak.

Budapest, július 2. (Saját tudósítónktól.) Athénból jelentik: Salandra azért utazott a frontra, hogy a király engedélyét kérje arra nézve, hogy Franciaországba és a Dardanellákhoz csapatokat küldhessenek. A király eddig megtagadta a kérést. Az antant újabb nyemást gyakorol az olaszokra.

Légbe röpitett francia löporraktár.

Budapest, július 2. (Saját tud.) Rotterdamból jelentik: A marseillei löporgyárat légberöpitették. Száz halott közül nyolevan nő munkás volt és csak tíz súlyos sebesültet és egy női halottat huztak ki a romokból.

Nagy robbanás Oroszországban.

Budapest, júl. 2. (Saját tud.) A Secolorak jelentik Pétervárról: Pétervártól hat kilométerre huszonkilencedikén egy löszergyár felrobbant. A robbanásnál 800 a sebesült és 500 a halottak száma. A robbanással egy német ügynököt gyanúsítanak.

Most kitudódott, hogy a balti tartományokba rendelt löszerszállító vonat, amely 20 kocsiból állott, felrobbant. A halottak száma ötven.

Igazságszolgáltatás.

Első gyorsított bünvádi eljárás a törvényszéken.

A nagyváradai kir. törvényszéken tegnap tartották az első gyorsított bünvádi eljárást. Balog László muzsikuscigány volt vesztegetési kísérlettel vádolva. Ugyanis az öregnek hasonnevű fiát besorozták katonának és az élelmezéshez osztották be. Az öreg Balog erre elment Berchtold Kálmán élelmezési zászlóshoz és könyörgött, hogy a fiát könnyű helyre ossza be. Csakhogy ez nem volt neki elég, hanem ezenfelül távoztakor 6 koronát csusztatott a zászlós asztalára. Berchtold zászlós persze nem hajlott a pénz szavára, hanem feljelentette id. Balog Lászlót a vesztegetés kísérlete miatt.

A törvényszéken tegnap tárgyalták az ügyet az új gyorsított bünvádi eljárás szerint és elítélték a vádlottat 14 napi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre.

SPORT

A holnapi football-mérkőzések. Két igen érdekes mérkőzés tölti ki a NAC holnapi, vasárnapi délutáni jótékonycélú football programját, mely a Rhédey-kerti Sporttéren fog lefolyni. Az igazi sport szenzáció erejével hat a holnap bemutatkozó prágai

válogatottak szereplése, akik mint említettük a helybeli önkéntes tiszti iskola növendékei. A csapat olyan játékerőt képvisel, hogy méltán vetekszik bármely kontinentális első osztályú teammal. Tagjai még röviddel ezelőtt nagy mérkőzésekben vettek részt és így teljes trainingben vannak. Így velük szemben a NAC csapatának nehéz küzdelme lesz, a mérkőzés pedig elsőrangú sportot fog nyújtani. E mérkőzés délután 5 órakor kezdődik. Előzőleg délután egynegyed 4 órakor a NAC II. csapata az olasz középiskolai ifjuság válogatott csapatával mérkőzik.

NYILTÉR

Értesítés.

Az összes magyarországi sörözők, a sörgyártáshoz szolgáló nyersanyagok, az az üzemeltetések drágulása folytán, a sör árát f. hó 1-én 6 koronával emelték, ennél fogva kénytelenek vagyunk mi is a hordós sört ugyan ezen összeggel,

a nagy üveg sör árát 5 fillérrel,
a kis üveg sör árát 3 fillérrel

emelni, megjegyezvén, hogy ezen árpótlék nem állandó jellegű, hanem nyomban hatályon kívül fog helyeztetni, mihielyt a normális viszonyok helyreálltak.

Teljes tisztelettel

Bognár és Szántó

Dreher Antal söröződe R. T. főraktárosa,

Gerő és Spitzer

az Első Magyar Részvény söröződe főraktárosa,

Kolliner D. és fia

a Kőbányai Polgári söröződe főraktárosa,

Szandicz és Társa

Sörkereskedelmi Betéti Társaság

a fővárosi Söröző R. T. kőbányai főraktárosa

Nagyvárad Sörgyár

R. T. Nagyvárad,

Szandicz és Társa

Sörkereskedelmi Betéti Társaság a Czell Frigyes és fiai Kolozsmonostori Söröződe főraktárosa.

SZERKESZTOI PÓSTA.

K. A. Ez az ügy nem hirdalpa való, hanem a bíróság elé kell vinni. Tössék feljelenteni L. R-t, ha esalt. Hogy mennyi államségélyt kapott, azt meg lehet tudni a városi pénztárban.

Topoly. A versek nem közölhetők.

M. A. Sajnos, nem lehetett. Külön értesítés is ment.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 7256—1915 eln. számú körrendelete folytán közhírré teszem, hogy mind a közös hadseregbeli mind a honvéd legénység abban a mértékben, a mint azt a hadra kelt sereg részére szükséges pótlások készletbe helyezése és a kiképzés megengedi: kaszálási, aratási és cséplési munkálatokra 14 napra szabadságoltatnak és pedig: 1. az önálló mezőgazdák illetőleg ilyenek hozzátartozói, de csak saját birtokukra illetőleg szüleik

birtokára; 2. mezőgazdasági munkások. A szabadságot az illető katonának személyesen a kihallgatáson (Rapporton) kell kérelmeznie. A szabadságot a póttestparancsnoka engedélyezi. A szabadságolt katonák a rendőrség útján ellenőriztetni fognak, hogy azt a munkát, amelyre szabadságoltattak, tényleg végzik-e. Azok, akik munkájukat nem végzik, az illetékes katonai parancsnokságnak azonnal bejelentetnek, amely hatóság a munkát nem végzőket megfogja büntetni.

A mezőgazdák és munkásoknak egyéni szabadságolásán kívül a kaszálási, aratási és cséplési munkálatoknak végzésére 20 katonából álló munkás-csoportok is fognak alakítottatni. Ezek a munkás-csoportok erélyes és megbízható altiszt vezetéssel községeknek és egyes földbirtokosoknak rendelkezésére bocsátatnak. A munkás-csoportoknak kirendelése iránti kérvény ahhoz a legközelebbi állomásparancsnokhoz intézendő, ahol a póttest van (Nagyváradon tehát a m. kir. honvéd állomásparancsnokhoz). A birtokosoknak erre vonatkozó kérvénye a katonai ügyosztály által láttamozandó.

A munkás-csoportnak és a mellé adott altisztnek elszállásolása és élelmezése a munkás-csoportot igéybevevő birtokos feladata. Az élelmezést a munkaadó az altiszt által átadandó élelmezési pénztartozik teljesíteni, amely pénz átvétele nyugtázandó. A munkás-csoport tagjainak, valamint az azok mellé felügyelet céljából kirendelt altisztnek a munkaadó mindegyik munkanapért a helyi szokásos napszámnak megfelelő munkadíjat tartozik kifizetni. Az utazási költségek a munkaadót nem terhelik.

A fenti rendelet értelmében felhívom a nagyvárad mezőgazdákát és birtokosokat, hogy munkás szükségletüket összeírás végett a katonai ügyosztálynál azonnal jelentsek be.

Nagyvárad, 1915 június 25.

Eleméry Ferenc,
katonai tanácsnok.

Hirdetmény.

A háborus állapot bekövetkezte óta, de különösen az utóbbi időben városunkban is sűrűn merültek föl panaszok az érc váltópénz hiánya miatt, dacára, hogy a magyar kir. pénzverő hivatal a háborus állapot bekövetkezte óta teljes munkaképességének felhasználásával állandóan vert egy koronás, tíz és két filléres érepenzermeket.

Ennél fogva már eddig is tetemes mennyiségű új váltópénz került forgalomba — a fennförgő hiányt azonban mégse sikerült megszüntetni. Ennek a sajnálatos és az ipari, kereskedelmi forgalom, a közgazdasági élet megbénítására vezető körülménynek — az oka abban leli magyarázatát, hogy a lakosság egy része a váltópénzermeket elrejté és azokat ily módon kivonva a forgalomból, a hazai közgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek mérséketlen kárt okoz.

Sajnos, hogy a lakosság ily irányú magatartásához hozzájárulnak azok a lelketlenül terjesztett valótlan rémhírek és amelyek a bankjegyek elértéktelenedésével ijesztik meg a tájékozatlan közönséget, holott a bankjegyek a koronaérték pénzermekkel és ennél fogva a váltópénzermekkel is teljesen egyenlő értékűek, azok érték esőkénéséről terjesztett híresztelések minden alapot nélkülöznek.

Ösmerve a nagyvárad közönség mindég humánus és minden nemes cselekedetben elől járó áldozatkészségét, talán fölösleges is hangsúlyozni, hogy a váltópénzermek elrejtése és azoknak a forgalomból való kivonása és ezáltal a hazai közgazdaság, a pénz és értékgörög, nemkülönben a hazai kereskedelem és ipar megbénítása hazafiatlan, leikiismeretlen cselekedet, amely

nemesak mindnyájunk megvetését, de a legszigorubb megróvását és megtorlását érdemli meg.

Akkor, amikor a jelen viszonyok között hazánkban, városunkban a közönség minden hazafias cselekedetére szüksége van, amikor a közönség minden rétegének át kell érezni, hogy a maga szűkebb pátriájának katonája a polgári foglalkozásban: az elrejtett pénzermek forgalomba hozatala is hazafias kötelessége a hazug mesékkel elámitott és félrevezetett közönségnek; annál is inkább, mert az elrejtett érmek forgalomba hozatala elsősorban is a nagyközönség minden rétegének érdekében áll.

Nagyvárad, 1915 június 27-én.

Rendőrfőkapitányság.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

14501/1915 rkp. szám.

Hirdetmény

a repceolaj zár alá vételéről, a repceolaj készletek bejelentéséről, és a repceolajnak vasuton, hajón, vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala a m. kir. ministeriumnak 2177/1915. M. E. számú rendelete értelmében a következőkre hívja fel Nagyvárad város közönségének figyelmét:

1. A m. kir. ministerium fenti sz. rendeletével zár alá helyezni mindazon repceolaj készleteket, melyek f. évi június hó 24. napján az előállításukkal, forgalomba hozatalukkal, vagy szállítványozásokkal foglalkozó egyének, vagy cégek birtokában, kezelésében, őrzésében vannak, továbbá azon repceolajkészleteket, melyek július hó 24-ike után fognak előállítatni.

A zár alatt vett készletek elnem idegeníthetők, fel nem használhatók, fel nem dolgozhatók és azokat a birtokos megőrizni köteles.

A zár alá vétel nem terjed ki a repceolaj forgalomba hozatalával foglalkozó egyéneknél és cégeknél meglévő azon készletekre, amelyeknek mennyisége egy métermázsát meg nem halad.

A repceolaj előállításával foglalkozó egyének és cégek, azon repceolaj készleteket, amelyekre saját üzemük céljára szükségük van e célra szabadon felhasználhatják.

2. A 1. §. alapján igénybe vett repceolaj készleteket kötelesek tulajdonosok, illetve birtokosok a folyó évi június hó 25-én levő állapot szerint legkésőbb július 1-ig napjáig bezárólag bejelenteni az I. foku iparhatóságnál (Rendőrség földszint 11. sz.) Ezentul pedig minden hónap 8-ig az előző hónap utolsó napján volt áladékról tartoznak az érdekeltek jelentést tenni, nem különben azon anyagokról is, amelyek fuvarozás alatt állottak és megérkeztek.

3. Az 1915 évi március 17-én, 952—1915. M. E. sz. alatt kiadott rendeletben foglaltak a buza, rozs, árpa, tengeri és burgonya készleteknek elszállítására, a repceolajra nézve is fennállanak a következők elteréssel:

1. A repceolajra nézve igazolványt a kereskedelemügyi miniszter ad.

2. A vasuti vagy hajózási állomás által fuvarozás vagy tárolás végett 1915 június 25. napja előtt már átvett küldeményekről szállítási igazolvány bemutatása nem szükséges.

Repceolajnak vámkülföldről való beszerzésére a jelen rendelet intézkedései nem vonatkoznak.

Aki a jelen rendeletben foglaltakat be nem tartja az az 1914 L. t. c. 9. ik §. értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel sújtatik.

Nagyvárad, 1915 június 30-án.

Rendőrfőkapitányság.

Hirdetmény.

Egy magasabb katonai parancsnokságnak átmenetileg Nagyváradra történt helyezése folytán nagyobb létszámú katonatiszt jön városunkba.

Az idérkező katonatisztek egyrészének — az eddigi gyakorlathoz képest — szállodákban való elhelyezése ez idő szerint nem eszközölhető, részben a szállodák teljesítő-képességének korlátozott volta, részint azért, mert a Nagyváradot felkereső vidéki vagy átutazó közönséget a szállóhelyektől teljesen megfosztani nem lehet.

Ez okból a tiszti beszállások céljaira a magántulajdont képező s az 1879. évi XXXVI. t. c. 9. § a értelmében szállásadásra kötelezett házak fognak igénybe vétetni, természetesen az arányos teherviselés elvének megfelelően.

A számadási kötelezettség megállapításánál a következő irányelvek szolgálnak:

A tiszti szállásadás kötelezettsége a ház birtokost terhelvén, az elsősorban a háztulajdonostól követeltetik, amennyiben a háztulajdonos nem lakik házában s az 1879. évi XXXVI. t. c. 15-ik §-ában megadott azon

jogával, hogy az elszállásolás végett hozzá utalt tisztet ugyanazon városrészben fekvő más helyiségbe saját költségén kellően elhelyezheti, nem él s a bérbeadott lakások valamelyikében alkalmas, kellően bebutorozott szoba van, az a lakótól is igénybe fog vétetni az előirt illeték fejében.

Ezen alapelvek alapján történendő elszállásolás foganatosításával a városi katonai ügyosztály által kiküldött szállásbiztos a tiszti szállások kijelölése végett a helyszínen meg fognak jelenni. Miután a haderő érdekeinek bármily tekintetben való előmozdítása a jelenlegi nehéz időkben mindenkinek hazafias kötelessége s meg vagyok győződve, hogy Nagyvárad város hazafias és áldozatkész polgársága ezen kötelezettsége elől sem fog elzárkózni, felkérem a szállásadásra kötelezett háztulajdonosokat, illetve az igénybe veendő magánlakások bérlőit, hogy a katonai ügyosztály kiküldöttjét s a szállással megbízott katonatisztek feladataik teljesítésében előzékenyen támogatni szíveskedjenek.

Nagyvárad, 1915 június 16.

Eleméry Ferenc
katonaiügyi tanácsos

Felhívás

Nagyvárad város közönségéhez!

A háborúval kapcsolatban fellépni szokott fertőző betegségek behurcolásának és elterjedésének megakadályozására a következő

ÖVRENDSZABÁLYOK

pontos betartását és követését rendeljük el:
a) Minden háztulajdonos, szállodák, vendégfogadók, korosmák, éttermek, kávéházak, gyárak, iparműhelyek, intézetek, üzletek, nyilvános helyiségek stb. tulajdonosai kötelesek a köztisztaság fenntartása céljából a szemetet és trágyát naponta a hatóság által megállapított és városrészenként kijelölt szeméttelre kihordatni, az udvart, házelejét és folyókat naponta a reggeli órákban felsepergetni és kitakszítani.

Szemétládát, árnyékszékeket, emésztőgödört és folyókat naponta kötelesek fertőtleníteni és pedig vagy frissen készült mésztejjel, mely egyrész frissen oltott mész és három rész víz keverékéből áll, vagy 5 százalékos Carbololdat, vagy 5 százalékos Lysol-oldattal. Ezen fertőtlenítő folyadékokból az árnyékszékekbe naponta két liternyi mennyiség öntendő, a többi helyek pedig szintén bőségesen fertőtlenítenők.

b) A lakások tisztán tartandók, naponta többször szellőztetendők és a bennük levő tárgyak nedves ruhával letörölendők. Különös gond fordítandó a legyek és élszöcskék irtására, minthogy ezek gyakran terjesztői a ragálynak. A lakosság tartsa magát tisztán, sűrűn mosakodjék vízvezeteki vízben és kezét evés előtt mindenki mossa meg.

c) Evésben és ivásban mindenki mértékletes legyen. Nyers eledelt lehetőleg ne egyék, gyümölcsöt megmosva, hámozva. Elelmicikkek a legyek ellen megvédendők.

d) A Körös vízének használata bármely célra tilos, ugyancsak nem szabad az egyes házakban még meglévő kutak vizét sem ivásra, sem főzésre, sem mosogatásra használni.

e) Piaci árusok, elelmicikkek árusítói kötelesek helyiségeiket, bódéikat és árusítóasztalaikat a legtisztábban tartani, különösen nagy gondot fordítsanak vendéglősök, kávéháztulajdonosok, cukrászok, ételkifőzők, mézárások, hentesek és pékek üzleteikre és műhelyeikre, hogy úgy helyiségeiket, mint áruházaikat és áruikat a legnagyobb tisztaságban tartsák. Elelmicikkek zárthelyen vagy tiszta ruhával letakarva tartandók, hogy portól, legyektől megóvassanak. Romlott és hamisított élelmiszerek elárúsítói a legszigorubbán fognak büntettetni.

f) Ragályfogó árú raktárait, u. m. rongy, csont és bőrtelepeket naponta fertőtleníteni kell. Erkező árúkat azonnal.

g) Sertéshizlaldák, ólak, istállók és szárnyas állatok ketrecai állandóan tisztán tartassanak és naponta fertőtleníttessenek.

h) Hányás és hasmenéssel járó kolerára, typhusra gyanus, vagy gyanus kiütéssel járó megbetegülésnél azonnal orvost kell hivatni és a hatóságnak bejelenteni.

i) Fertőzőt helyről jött személyek, podgyások elelmicikkeit, különösen szennyes ruhákat tartalmazó csomagok a hatóságnak sürgősen bejelentendők, hogy a kellő ellenőrzés és fertőtlenítés kereszttül vihető legyen. Különösen köteleztetnek erre szállodák és szállóhelyek tulajdonosai és vezetői.

A hatóság eljárása magában nem elég a fenyegető járványok elleni védelemre, minden polgárnak ki kell ebből venni részét és e tekintetben számítunk is Nagyvárad város intelligens lakosságának a támogatására, mert e nélkül küzdelmünk meddő maradna.

Végül megjegyezzük, hogy amennyiben ezen felhívásnak egyesek eleget nem tennének, ellenük a törvényes eljárás folyamatba fog vétetni és minden kihágás a legszigorubbán fog büntettetni.

Nagyvárad, 1915 június hó.

Nagyvárad város tanácsa.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolfram lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre rálizetés nélkül házhoz szállítjuk!

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4. méretű minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

13014/915. szám.

Hirdetmény.

Belügyminiszter ur 29166—VII. d/1915 számú körrendelete alapján figyelmeztetem a város közönségét, hogy a vasuti állomásokon átvonuló katonaságnak szeszes italokat sem pénzért, sem ajándékképpen ne adjanak, mert e me rendelkezés betartását szigorúan ellenőriztetem s az ellene vétők megbüntetésére intézkedni fogok.

Nagyvárad, 1915 június hó.

Rendőrfőkapitányság.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

14003—1915. sz.

Hirdetmény.

Az állami mértékhitelítő hivatal f. évi 186 számú megkeresése értelmében közhírré teszi, hogy Olaszi városrész és a Szőlőhegyre nézve az 1915. évi időszakos mértékhitelítés a következő sorrendben fog megtartatni:

Az a. b. betűkkel kezdődő nevek július 6-án cz. e. betűvel kezdődők július 7-én f. betűvel kezdődők július 8-9-én. g. betűsök július 10-én h. i. betűvel kezdődők július 13-án. k. betűvel kezdődők július 14-én és 15-én. l. m. betűvel kezdődők július 16. 17. o. r. betűsök július 20. 21. s. sz. betűvel kezdődők július 22. 23-án. t. z. betűvel kezdődők pedig július 24. 27-én.

Felhívom ennél fogva az olaszi-i városrészben és a szőlőhegyen lakó összes kereskedők, iparintézetek és ipartelepek tulajdonosait, hogy az időszakon hitelítésre kötelezett mértékeiket a fent jelzett napokon az Állami mértékhitelítő hivatalnál mutassák be, mert ellenkező esetben 200 koronától 800 koronáig terjedhető pénzbüntetés és 8 napig terjedhető elzárással büntettetnek.

Nagyvárad, 1915. június 26-án.

Rendőrfőkapitányság.